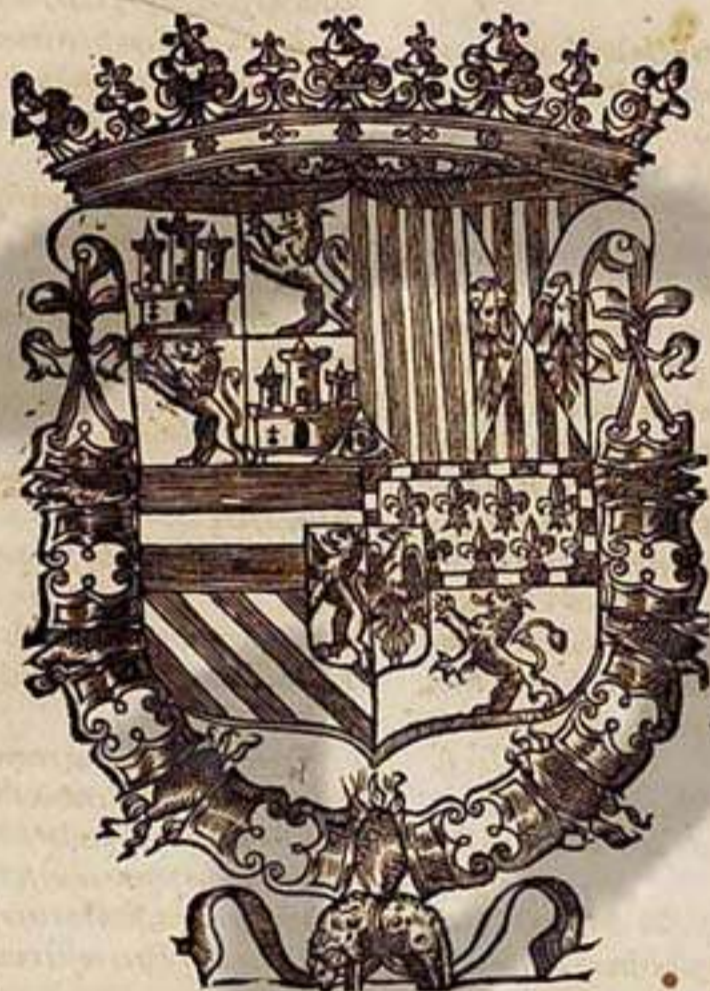

F V R S, C A P I T O L S,
Prouisions, e actes de cort, fets y atorgats

PER LA S. C. R. M. DEL REY DON PHE-
lip nostre senyor ara gloriosament regnant: en les Corts generals per
aquell celebrades als regnicols de la ciutat y regne de Va-
lencia, en la vila de Monço, en lo any
M. D. LXIII.

Estampats en la insigne y corona-
da ciutat de Valencia, en casa de Ioan Mey.
Any M. D. Lxv.

Venense en Valencia en casa de
Pere Borbo liber, dauant la Diputacio.

Furs y actes de cort fets y atorgats per

bisbe, e dels altres ordinaris de les diocesis del dit regne respectiue, perque sino fan lo que deuen los puguen mudar, e remoure: e pera que sa Sanctedat mane que les Rectories que seran de patronats laycals, los patrons hajen de presentar altres persones sufficients, e ab les qualitats degudes. ¶ Plau a sa Magestat. *Don Bernardus Vicecancell.*

Cap. XIX.

Tem senyor supliquen a Vost. Magestat los dits tres braços, scriga aximateix al Archebisbe, e ordinaris que facen imprimir vna doctrina christiana qual conuinga pera dits Moriscos, e q̄ tots los Diuines y festes los sia legida per los dits Rectors, y que se ensenyen en la Iglesia, y senyalen les festes que hauran de guardar. ¶ Plau a sa Magestat. *Don Bernardus Vicecancell.*

Cap. XX.

Tē senyor los dits tres braços supliquē a V. Magestat mane se facen les ordinacions del q̄ dits Moriscos han de fer y obseruar, y en lo que conuindra imposar alguna pena, sia pecuniaria, e de poca quantitat: e que les penes que se imposaran se hajen de aplicar la mitat pera la obra dels ornamentals de les Iglesties, e l'altra mitat per als pobres dels matexos Moriscos, e q̄ dites ordinacions se imprimeixquen. ¶ Plau a sa Magestat. *Don Bernardus Vicecancell.*

Cap. XXI.

Tem senyor com la principal causa de poderse desarraygar y extirpar la mala secta de Mahoma dels cors dels nouamēt conuertits sien los Alfaquins, e dogmatizadors: los quals los poden en secret ensenyar aquella. Supliquen los dits tres braços a V. Magestat, sia sa merce prouehir que los dits Alfaquins no puixen ensenyar la dita sua peruersa secta, imposant los grans penes als qui tal faran. Les quals los sien irremissiblement executades per los ordinaris. E axi mateix sia prouehir per V. Magestat que sia lleuat lo abus grandísim de les madrines dels dits Moriscos, manāt que les dites madrines, ne altres persones no puixen circuncidar als infants, ne fer ningunes de les ceremonies morisques que solen fer, imposant les matexes penes rigurosísimes als que tal farā executadores per los ordinaris. E que los llibres

de qualseuol manera q̄ sien dela secta de Mahoma, siē ab diligēcia cercats, e cremats, castigāt rigurosament als quals tindā, e nols manifestaran. E que per lo semblant sots les dites penes de huy auant los dits nouament cōuertits no puixen mostrar, ne fer mostrar de legir ne scriure en Arabich, com atallant les dites coses se lleuen moltes occasions q̄ podrien diuertir als dits Moriscos dela verdadera conexença de nostra sancta fe catholica. ¶ Sa Magestat procurara ques prouehexca lo que conue. *Don Bernardus Vicecancell.*

Cap. XXII.

Tem senyor los dits tres braços supliquen a V. Magest. prouehexca y ordene que la persona nomenadora per V. Magestat sols entreuinga en la visita de les Rectories, y en la doracio de aq̄lles, e aço acabat espire son poder, e sols reste en la persona del Archebisbe, e dels altres ordinaris en les diocesis. Als quals se encarregue per V. Magest. tot lo negoci de dits Moriscos, e que ab lo discurs del temps, y ab sa bona prudēcia, hi applicuen los remeys mes cōuenients y tals ques puga esperar algū bon fruyt destos nouament cōuertits, o desos fills, e descendēts. ¶ Sa Magestat procurara ques prouehexca lo que conue. *Don Bernardus Vicecancell.*

Cap. XXIII.

Tē senyor, jatsia es molt cert q̄ los qui donarā major fauor, e ajuda pera ques executen les prouisions necessaries en los Moriscos, pera que siē bons Chrestians, seran los senyors de vassalls Moriscos, per esser temerosos de Deu, e desijāts les saluaciōs de les animes de sos subdits, e proxims, ab tot, per q̄ no reste res per prouehir ¶ Supliquen los dits tres braços a V. Magestat, sia sa merce prouehir, encarregar, e manar als dits senyors de vassalls Moriscos, q̄ donen tot fauor, calor, y ajuda a les prouisiōs y executions que determinaran los ordinaris que facen en dits Moriscos pera dit effecte. E si cas sera, lo que no se ha de creure, que alguna persona per gran, e preheminent q̄ sia, impedis dites executions, e noy donas lo calor necessari, en tal cas los dits ordinaris tinguen ple, y bastant poder pera corregir, punir, e castigar qual seuol contrahents. ¶ Sa Magestat procurara ques prouehexca lo que conue. *Don Bernardus Vicecancell.*

Cap. XXIIII.

Item

la S. C. R. M. del Rey don Phelip. Fol. iiii.

Tem Senyor com les Sglesies dels nouament conuertits sien tenues y molt pobres, per hon lo culto diuino no pot tenir en aquelles lo augment que tindria si fossen competentment dotades. Y es cert que la vna de les mes importants coses pera la bona instructio dels Moriscos es, que vejen que en les lurs Sglesies se faça ab molta feruor y deuocio lo culto diuino.

¶ Perço los dits tres braços suppliquen a V. Magestat, sia la merce que lo priuilegi de amortizacio atorgat a les Sglesies de les Rectories dels nouament cõuertits se amplie, e allargue pera qualseuol obres pies ques farã de huy auant. De manera que V. Magestat faça gracia, merce, e charitat del dit dret de amortizacio de qualseuol bens y rendes que in futurum se dexaran, axi pera la fabrica y ornamentals, com encara per anniuersaris, perpetuals, misses y altres suffragis ques faran en dites Sglesies: perque axi se conuidaran moltes persones, axi dels nouament conuertits, com encara altres a dexar per deuocio heretats, o rendes, o altres bens pera augment de dites Sglesies, sabent que son franchs del dret de amortizacio. E axi mateix suppliquen a vostra Magestat, sia la merce remetre a les dites Sglesies de dites Rectories tot y qualseuol dret que li pertanygues, o pegues pertanyer en los bens que antigament eren de les Mesquites, e huy son de les dites Sglesies per no hauer se amortizat, e pagat lo dret de amortizacio, fent V. Magestat remissio, e perdo general de dit dret, e confirmant a dites Sglesies dits bens com si fossen amortizats. ¶ Plau a sa Magestat fer gracia a les dites Sglesies del dret de amortizacio fins a la summa de quaranta milia ducats de propietat. Y en lo passat sels fa gracia del dret de la amortizacio en lo que esta per exegir. *Don Bernardus Vicecancell.*

Cap. XXV.

Tem senyor com per no esser estats los nouamẽt cõuertits del dit regne instruhits plena ment en la nostra sancta fe catholica, aquells han contractat de matrimoni en graus prohibits, e axi estan illaqueats. ¶ Perço per la saluacio de les animes de aquells, e quietut

de les consciencies, suppliquen los dits tres braços a V. Magestat, sia la merce scriure a sa Sanctedat y obtenir de aquell que sien dispensats los Moriscos que fins a huy haurã casat en grau prohibit, e que de huy auant los Comissaris de la sancta Cruada tinguen poder de dispensar en respecte de dits Moriscos en los graus de cõsanguinitat, e affinitat, fins en aquell grau que a V. Magestat millor parexera, e que per dites dispensacions se haja de pagar vna cosa molt poca, e moderada, e que tots los fills nats, e naxedors dels dits matrimonis cõtractats en graus prohibits per los Moriscos sien legitims, e declarats y haguts per legitims ab dita dispensacio. ¶ Sa Magestat procurara ques done en aço lo remey necessari per la forma que conue. *Don Bernardus Vicecancell.*

Cap. XXVI.

Tem Senyor com en lo collegi dels fills dels nouament conuertits de V. Magestat, que sta en Valencia, se hajen ab molta sollicitut criat, e adoctrinat, axi en la sancta fe catholica, com en letres, molts fills dels dits Moriscos: dels quals ne han exit alguns prouectes, e doctes, senyaladament en Theologia: los quals huy stan en dit Collegi, e molts altres, los quals stauen ja molt auant, sen son exits del dit Collegi, e han tornat entre sos parẽs, viuint entre aqlls: los quals se pot dir que totalmẽt stan perduts. E la causa de aço es, per que acabats sos studis, com no tinguen remuneracio alguna de sos treballs, ni ab que poder viure: e vegem que per esser fills de Moriscos nos fa de aquells algũ cõpte, ne son admesos a honrra alguna: la qual sol donar animo als qui treballen, se desanimen en tanta manera, que pensant que los studis hã de ser infructuosos, ajudant hi les persuasions de sos parents, dexẽ sos studis, e perden lo treball, e tornẽ entrels seus a les antigues y males practiques. Pera remediar lo qual abus, e pera que dits Moriscos perseveren, y estes noues plantes no rebordonexquen, e per que tambe exint ne de dit Collegi molts Theolechs predicadors predicant la religio Christiana a sos pares, auis, e germans, es cert que millor y mes prest conuertiran als Moriscos, e faran mes fruyts en aquells ab la ajuda de nostre Senyor. Perço los dits tres braços suppliquen a vostra

A iiii Mage-

Furs y actes de cort fets y atorgats per

Magestat sia la merce atorgarlos, que los beneficis dels quals V. Magestat es patro en dita ciutat y regne sien prouehits als fills dels dits Moriscos que haurā criat en dit Collegi, puix sien abils idoneos, e sufficients a coneguda del Reuerendissimo Archebisbe, e dels ordinaris de les diocesis respectiue, y dels capitols de les sglesies Sede vacante, e mes supliquen a V. Magestat sia seruit scriure, e encarregar al dit Archebisbe de Valencia, e altres ordinaris de les diocesis en dit regne, que axi en la prouisio de les Rectories dels nouamēt conuertits, com en la electio dels predicadors que han de anar a predicar adaquells, com dels visitadors de dites rectories tinguen molt gran compte ab los fills dels dits nouament conuertits que se hauran criat, e seran doctrinats en dit collegi de V. Magestat, en prouehirlos, e acomanarlos les dites Rectories, e carrechs, e de preferirlos als altres tostemps que de aquells se trobarā persones abils, practiques, e idonees a coneguda del dit Reuerendissimo Archebisbe, y dels ordinaris de les diocesis respectiue. ¶ Sa Magestat hi tindra lo compte que conue. *Don Bernardus Vicecancell.*

Cap. XXVII.

Tem senyor com per la Magestat del Emperador Carlos de gloriosa memoria sia estat otorgat vn priuilegi als nouamēt cōuertits donat en la present vila de Monço, a xiiij. de Dehēbre del any M. D. XXXII. Disponēt que en cas que per crim de heretgia, o apostasia los bens de alguns de aquells haguessen de esser confiscats, no se applicassen al fisch Real, ans fossen adquirits als parents de aqlls, lo qual apres fonch declarat, e ampliat per la Magestat en les corts del any M. D. XXXVI. en la qual declaracio, e ampliacio se supplica a la Magestat procuras que lo Reuerendissimo Inquisidor general decretas lo cōtengut en dit priuilegi, e ampliacio de aquell, e que lo summo Pontifice loas y approuas la concessio feta per la Magestat en dit priuilegi, e ampliacio, e la loacio per lo dit Inquisidor general fahedora, lo que plague a la Magestat per la benignitat atorgarho: empero no se ha obtes fins ara la dita confirmacio del Inquisidor general, ne la del summo Pontifice. ¶ Supliquen perço los dits tres braços a V. Magest. sia la merce q̄ portāt a effecte lo que la Magestat del Empera-

dor fonch seruit promette en dit Capitol del any mil cinchcents trenta tres se faça, e que V. Magestat se serueixca de donar obra ab promptitur que lo Reuerēdissimo Inquisidor general loe, approue, e decrete tot locōtengut en dit priuilegi, e capitol de ampliacio, e que axi mateix sa sancte dat loe, e cōferme la concessio feta per la dita Imperial Magestat en dit priuilegi, e capitol, e la loacio, aprobacio y decretacio per lo dit Inquisidor general fahedora, guardantse en los bens emphitheoticals de aquells lo que per furs es dispost, que la senyoria vtil sia consolidada ab la directa. ¶ Plau a la Magestat que guarden los furs, y en lo que toca al Inquisidor major procurara que axi se efectue. *Don Bernardus Vicecancell.*

¶ De la diuisio del ciuil, e criminal de la Real audiencia y del numero dels doctores de aquella, y de la forma, orde, salaris, e lo de mes respectant la administracio de la justicia en dita Real audiencia, e ministres de aquella.

Cap. XXVIII.

Tem senyor com per experiēcia se haja vist que lo orde de la pragmatica dela real audiēcia que de present se celebra en la ciutat y regne de Valēcia no es tant cumplit, e bastant cō conue pera la bona y deguda administracio de la justicia y expedicio de les causes, y que aquella no ha fet, ni fa lo fruyt que pretenia. Perço los dits tres braços supliquen a V. Magestat sia seruit, e tinga per be reuocar la dita real pragmatica, segōs q̄ a supplicacio dels matexos braços fonch fet, e prouehit per la Magestat del Emperador y Rey dō Carlos nostre senyor que esta en la gloria, en les Corts celebra des en lo any M. D. XLI. E en cas que a V. Magestat paregues que la justicia se ha y deu administrar per via de audiēcia formada, y no de altra manera, se faça vna Real pragmatica ab la qual se nomenen set doctores persones doctes y de edat, abils y sufficients pera semblāts carrechs, e naturals, e nadius del dit regne de Valencia: ço es vn Regent, e sis doctores: dels quals los quatre ab lo dit Regent determinen totes les causes ciuils, e los dos altres mes antichs y mes practichs sien jutges de Cort, y que aquells ensemps ab lo dit Regent y aduocat fiscal determinen totes les causes criminals tant solament: de manera que los vns nos entrameten

Taula dels presents Furs.

Ve lo Canceller del regne sia persona constituida en dignitat Ecclesiastica, y que hauēthi natural qual convinga per al dit carrech, aquell sia preferit al stranger. fo. j.
 Que les declaracions dels arbitres y en son cas del Canceller, o tercer en les causes de contencions de les dos jurisdiccions se facen conforme a justicia. fo. j.
 Que lo loch, en lo qual han de conuenir los arbitres y en les prouisions per aquells sabedores, se guarden los furs y lo acostumat. fo. j.
 Que per les letres responsiues de la cort secular per al jutge ecclesiastic, nos pugua pendre salari algu. fo. j.
 Que los nuncios de la cort ecclesiastica, no sien maltractats, e del modo dela intima sabedora per aquells als officials Reals de les letres inhibitories repetitories, o altres qualseuol de la cort ecclesiastica. fo. j.
 Que en la tachacio de les despeses fetes contra los coronats dauant los officials reals sien seruats los furs. fo. ij.
 Que guarden los furs en lo que disponen lo ques deu fer apres que lo jutge ecclesiastic ha inhibit al jutge secular per rabo de algu que pretenga ser coronat. fo. ij.
 Que ningū official real puixa traure ni posar en preso alguna fora de la diocesi de Valencia, al que tendra pres en son poder, y fermara de dret en poder de la cort ecclesiastica. fo. ij.
 Que lo tēps presingit als arbitres, y en son cas al canceller, o tercer per a declarar en les causes de cōtencions, puixa esser porrogat de voluntat y comu consentiment de les dos jurisdiccions. fo. ij.
 Que guarden los furs que disponen que los aduocats del Reuerendissimo Archebisbe de Valencia no sien maltractats. fo. ij.
 Que guarden los furs que parlen de la consolidacio de la senyoria vtil ab la directa per crim de heretgia, lesamageitat, o altres. fo. ij.
 Que sien seruats los furs en respecte dela facultat que tenen los senyors directes per a delegar jutges en les causes dels bens sensits, etiam que aquells sien confiscats per crims de heretgia, lesa magest. o altres. fo. ij.
 Que guarden los furs que parlen de la immunitat de la Sglesia. fo. ij.
 Del orde y alres coses concernents la instruccio dels nouament conuertits del regne de Valencia. fo. iij.
 De la diuisio del ciuil y criminal de la real audiencia, y del numero dels doctores de aquella, y dela forma, orde, y salari, e lo demes respecte la administracio de la justicia en dita Real audiencia, e ministres de aquella. fo. iij.
 Que lo fur que parla dela pena de Talio sia ala letra obseruat, y que les penes en aquell contengudes sien executades. fo. vj.
 Que en tots los tribunals dela ciutat y regne de Valen

cia se guarden los furs que parlen de les caplleutes, axi en lo modo, e forma de aquelles, cō en tot lo demes. fo. vij.

Que guarden lo q̄ de justicia sta disposst en respecte dels casos, en los quals expiren les caplleutes y arrests de persona: en altra manera que per discurs de tēps. fo. vij.

Que los furs q̄ disponē q̄ vns per altres no puixē esser impetits, y q̄ per lo delictē de vna persona nos puixa procehir contra altra persona, sien guardats a la letra, etiā en cas ques pretengues pacificacio. fo. vij.

Que guarden los furs en respecte dels salaris, drets y emoluments que han de hauer los procuradors fiscals, scriuans, alguatzirs y altres ministres que respecteiuamēt entronenen en les causes criminals. fo. vij.

Que los furs que parlen de la jurisdiccion del justicia en lo ciuil de la ciutat de Valencia, fins en suma de ecc. sous sien obseruats. fo. vij.

Que guarden los furs en respecte dela pena introduhida contra los qui aculliran, o receptaran los bandejats o condemnats per delictes. fo. vij.

Que facen les assignacions dauant los jutges, si e segons se feyen ans que fossen prohibides. fo. viij.

Prouisio sobre lo altre regent de Valēcia per al supremo consell. fo. viij.

Que la immunitat de les sglesies sia guardada conforme a furs. fo. viij.

De la suspensio del fur que parla de la mida de les spases. fo. viij.

Del temps presingit per a la decisio de les causes ques tracten dauant los jutges, e tribunals inferiors de la real audiencia. fo. viij.

Que guarden los furs en respecte de la prosecucio y decisio de les causes criminals. fo. viij.

Que lo aduocat fiscal ordene les denunciacions ques posaran per los procuradors fiscals, y que aquell no puixa esser remogut, sino en certa forma. fo. ix.

Del orde, e altres coses concernents los llibres de les ssiades. fo. ix.

Que los jutges y Assessors respecteiuamēt examinen de per si los testimonis ques reben en causes criminals, axi per via de informacio cōformiter, e del modo dela cōtinuacio de les deposicions de dits testimonis. fo. ix.

Que los inculpatos de algun crim interrogats sobre fet propri responguen sens jurament: y sobre fetes de altri ab jurament. fo. ix.

Que en les causes, e processos, nos puixa posar mes de vna scriptura resolutoria per cascuna de les parts. fo. ix.

Que en la scriptura de appellacio, y en la supplicacio de la euocacio de tal appellacio, se haja de expressir la qualitat de la causa: en la qual se ha de donar sentencia. fo. ix.

Que guarden lo fur antic, que parla de la communi cacio dels dubptes ques ofereixen en les causes. fo. ix.

Que guarden los furs y privilegis en lo que toca a les spases, e altres armes ques prenen en les ciutats, e viles Reals

Taula.

- Reals del regne.** fo. x.
 Que los furs que parlen de les coses fiscals sien guardats a la letra. fo. x.
 Que los scriuans de manament del supremo consell hagen de liurar a la part son proces parcial, puix lo haja pagat. fo. x.
 Que los notaris ans de publicar los actes q̄ reben, hagen de continuar y allargar la substancia de aq̄lls. fo. x.
 Del modo y temps de la visita sabedora per la justicia ciuil de la ciutat de Valencia, y de les altres ciutats, y viles Reals del regne. fo. x.
 Que los llibres y registres de les Corts nos puixen vendre sino en presència, e ab assistència del scriua de la cort, o de altra persona nomenadora per dit scriua. fo. x.
 Que la ordinacio de la ciutat de Valencia, feta en respecte de les ampollades, canyades, e altres casos se serue, e guarde generalmēt en les altres ciutats, e viles Reals del regne. fo. xj.
 Ques guardē los Furs, y Priuilegis, atorgats a la ciutat de Xatua, de no poder ser trets a pledejar. fo. xj.
 Que a les persones que acompanyaran los presos, en la paga que han de hauer, no li sia fet agrau. fo. xj.
 Ques guarden los Furs que disponen quels Loctinents de governador de Xatua, y de la Plana, no puixē tenir alguatzir. fo. xj.
 Ques guarden los Furs, en lo que toca a la recepcio de les paus y treues, y salaris de aquelles. fo. xj.
 De la reuocacio de les pragmatiques fetes contra Fur. fo. xj.
 Que los Governadors y Batles del regne, no puixen fer composicio ni remissio alguna en perjubi dels salaris pertanyets als ordinaris de les ciutats, e viles reals. fo. xj.
 Que sien guardats los priuilegis que traēten de la conexença de les causes de les sises, e imposicions de la ciutat de Valencia, y de les altres ciutats y viles Reals del regne. fo. xj.
 Que la part q̄ appellara de sentència q̄ sera donada per los jutges y administradors de les sises, e imposicions de la ciutat de Valencia, haja de depositar-la quātitat en la qual sera condemnada, ans q̄ li sia admesa la apelacio. fo. xii.
 Que los clauaris, e collectors de les pecunies, e rendes de les ciutats, e viles Reals no puixen recorrer, sels que primer deposen. fo. xij.
 Que sien closes les claueries del general. fo. xij.
 Que nos puixa donar cera en los arrendaments del general, sino als Diputats, e altres officials de la Diputacio, fins en certa summa. fo. xij.
 De la tachacio dels salaris dels Diputats y altres officials y ministres de la Diputacio. fo. xij.
 Del jurament sabedor per los diputats, e altres officials sobre les taules, collectes, e altres officis. fo. xij.
 Que nos puixen donar exaus en lo arrendament del General, sino tantfolament fins en summa, e quantitat de milliuers fo. xij.
 Que nos puixen fer prorogacions per los diputats, y del modo que ha de ser subuengut lo general en cas de necessitat. fo. xij.
 Del orde que deu tenir en la deliberacio de les embaxades, y de la execucio de aquelles. fo. xij.
 Ques guarden los actes de cort del general en respecte de la electio dels officials, e ministres de la Diputacio. fo. xij.
 Ques faga vn cōtralibre en lo general, y que los Diputats nomenē la persona q̄ ha de tenir dit libre. fo. xij.
 Ques donen trenta sis liures dotze sous per la charitat de la missa ordinaria, ques celebra en la casa de la Diputacio. fo. xij.
 Ques guarde la cōcordia feta entre lo Batle y Diputats, sobre la nominacio y electio de les guardes dels drets Reals, y de la generalitat, fo. xij.
 Ques guardē los actes de cort del general. fo. xij.
 De la nominacio de sis persones pera Notaris, feta per gracia special. fo. xij.
 La gracia del dret de amortizacio feta a la Seu de Valencia en suma de tres milia liures. fo. xv.
 Dels quitaments sabedors dels censals q̄ foren carregats per la fabrica de murs y valls pera la reduccio de la ferra Despada. fo. xv.
 De la custodia dels llibres, e registres de la Cort de la Batlia general. fo. xv.
 Resposta feta per sa Magestat, a la supplicacio respectant les mines del regne. fo. xv.
 Que lo jutge Assessor, e altres officials de les amortizacions, no puguen hauer ni pendre salari quant les llicencies y gracies que regoneixen de les sglesies, e monestirs tendran son compliment. fo. xv.
 Gracia Del dret de amortizacio feta a la Seu de Sogorb en quantitat de milliuers. fo. xv.
 Que lo pare apres q̄ lo fill sera mort de menor edat, no tinga lo vsufruyt en los bēs adueticis de aq̄ll. fo. xv.
 De la construccio dels ponts de pedra en la vila de Cullera. fo. xvj.
 Que en tot lo regne no haja mes de vn sols pes, e vna sola mesura, e de les penes dels qui fraudaran dit pes, e mesura, y que tots los forments, e altres grās y estlets, se hagen de vendre garbellats y nets de terra. fo. xvj.
 Observacio dels furs antichs, en respecte dels senyors de molins, arrendadors, e staquers. fo. xvj.
 Que en la taula de Valencia nos puixen fer, ni prouehir empires. fo. xvj.
 Prouisio y comissio feta al Loctinent general sobre lo dret Portugues. fo. xvj.
 Prouisio sobre les pragmatiques, e crides, respectant les vitualles del regne. fo. xvj.
 De la visita de les viles, castells, e lochs de la marina fo. xvj.
 Sobrecebiment en la fortificacio de les ciutats y viles maritimes. fo. xvj.
 ¶ ij. Ques

Taula.

- Que guardes lo acte de cort del any M. D. XLvij. del bandeig dels bomians. fo. xvij.
- Del manifest fahedor dels testaments, codicils, e altres vltimes voluntats. fo. xvij.
- Prohibicio de no traure cuyrà cabriu del regne. fo. xvij.
- Que lo pare de orphens no se entremeta dels chichs, e chiques del collegi, e confraria de sent Vicent Ferrer. fo. xvij.
- Del orde, e altres coses respectants a les execucions que fan en la cort dels delmes. fo. xvij.
- Del temps que los Alguatzirs, porters, e altres ministres se hã de detenir en les execucions que fan. fo. xvij.
- De la reedificacio de les cases y gabelles de la sal del regne. fo. xvij.
- Que lo arrendament de les gabelles de la sal del regne se faca ab expres paete que sien guardats los furs, e actes de cort que traïen de dites gabelles. fo. xvij.
- Del jurament fahedor per los Batles generals y locals del regne sobre les coses tocãts les gabelles de la sal, e gabellots. fo. xvij.
- Que en cascuna ciutat, vila, e loch hi puixa hauer venderia de sal de certa manera. fo. xix.
- Commissio peral Lochtinent general, sobre lo redreg y assento de les gabelles de la sal. fo. xix.
- Lo augment del numero de les cases dels pobres que no paguen lo real de la sal. fo. xix.
- Renocacio del acte de Cort del any M. D. xliij. sobre les oposicions propietaries. fo. xix.
- Que los vexells que vendran a la platja de la ciutat de Valencia, y portaran prouisio adaquella, nos puixen embargar sino ab necessitat. fo. xix.
- Que lo arrendador del dret del albara dela ciutat de Xatua, haja de despatchar francament lo albara per les coses no vedades que traïtejarã dins lo regne. fo. xx.
- Que los albarans de guia del General se despachen francament en totes les ciutats, y viles Reals del regne. fo. xx.
- Que guarden los furs en respecte de les prouisios de les governacions y alcaydiats del regne. fo. xx.
- La gracia del dret de amortizacio del hospital general de Valencia, en suma de tres milia ducats. fo. xx.
- La gracia del dret de amortizacio, de quatre obres pies de la ciutat de Valencia. fo. xx.
- Confirmacio del Fur fet en lo any M. D. Lij. sobre la nominacio y creacio dels Notaris de Valencia. fo. xx.
- Dela practica que han de tenir los Notaris reals, e de les vniuersitats y viles Reals del regne. fo. xx.
- Que lo priuilegi de la seca non valga en lo que toca la execucio que fa per los officials, e administradors de la fabrica de murs y valls. fo. xxj.
- Que los qui pendran Moros, Turchs, o altres infels de allende, sien franchs de quint, y de altre qualscuol dret Real. fo. xxj.
- Reductio del numero dels corredors de la ciutat de Valencia. fo. xxj.
- Ampliacio del temps de la prescripcio introduhida per lo fur antich, y per lo acte de Cort del any M. D. Lij. en respecte del preu de les medicines que demanen los Apothecaris. fo. xxj.
- Que guarden los furs y pragmatiques, e lo de mes que ïta prouehit, sobre que los strangers no puixen tenir, ne possehir beneficis en lo regne. fo. xxij.
- Reductio y reformatio del libre y volum del Furs del regne. fo. xxij.
- De la fortificacio, e guarda ordinaria per terra del regne de Valencia. fo. xxij.
- Actes de Cort dels braços Ecclesiastic y Militar, que en los scorcolls que fan los governadors en los lochs dels Barons y senyors del regne, se guarden los furs y priuilegis. fo. xxij.
- Del salari que han de hauer los Diputats y scriua anant per lo regne. fo. xxv.
- Actes de cort dels braços Ecclesiastic y Real de la visita que ha de fer lo Lochtinent de governador del riu de Vxo en lla, per les viles y lochs del riu de Mil·las. fo. xxv.
- Actes de Cort dels braços Militar y Real de la conexença dels officials Ecclesiastichs dela ciutat de Xatua, y de la vila de Almazora. fo. xxv.
- De les penes dels desafius, e altres excessos que fan y frequenten en la vila de Morella y termes generals de aquella. fo. xxv.
- Actes de Cort del bras Ecclesiastic de la euocacio de les causes decimals y primicials del regne de Valencia. fo. xxvj.
- Actes de Cort del bras Militar, que los qui seran diputats, clauaris, comptadors, e administradors del general, no puixen apres de son trienni seruir respectiuament dits officis cõ a substituïts, subdelegats, ni en altra manera, sino passats dos trienhis cumplits. fo. xxvj.
- Actes de Cort del bras Real, que lo scriua dela Batlia nõ puixa pendre salari algu per lo colp dels albarans dels despachos. fo. xxvj.
- Sobre shiment en la prosscucio dels crims comesos en les serres Despadan, y de Bernia fins a les primeres Corts. fo. xxix.

Fin de la taula.

Furs

Furs, Capitols, Prouisions, e actes de cort,

FETS Y ATORGATS PER LA S. C. R. M.

del Rey don Phelip nostre senyor ara gloriosament regnant: en les
corts generals per aquell celebrades als regnicols de la ciu-
tat y regne de Valencia, en la vila de Monço,
en lo any M. D. L. Xiiij.

Nos Philippus Dei gratia Rex Ca-

stellæ, Aragonum, vtriusq; Siciliæ, Hierusalem, Hungariæ, Dalma-
tiæ, Chroatiæ, Legionis, Nauarræ, Granatæ, Toleti, Valentis, Gal-
litis, Maioricarum, Hispalis, Sardinis, Cordubæ, Corsicæ, Murtis,
Giennis, Algarbij, Algeziræ, Gibraltaris, Insularum Canaris, nec-
non Insularum Indiarum & terræ firmæ maris Oceani: Archidux
Austriæ: Dux Burgundis, Brabantis & Mediolani: Comes Barcino-
nis, Flandris, & Tirolis: Dominus Vizcayæ & Molinis: Dux Athe-
narum & Neopatriæ: Comes Rossilionis & Ceritanis: Marchio O-

ristani & Goriani. Quum in Curijs generalibus per nos vltimò celebratis in villa Montiffoni om-
nibus incolis regnorum nostrorum coronæ Aragonum cismarinorū per nos de voluntate, con-
sensu, laudatione & approbatione curiæ dicti Valentis regni nonnulli fori, actus curiæ capitula &
prouisiones editi & facti fuerint, quæ iuxta ordinem hucusq; assuetum per Protonotariū nostrum
de mandato nostro in scriptis redacta, & bulla plumbea, vt moris est sigillata dari & tradi
habent Iuratis ciuitatis nostræ Valentis. Quos quidem foros, actus Curis Ca-
pitula & prouisiones sic, vt prædicitur, in publicam formam redacti per
eundem Protonotarium nostrum eis tradi mandamus.

Quorum tenores sic se habent.

S. C. R. M.

OS Tres braços Ecclesiastic, Militar y Real del vostre regne de Va-
lencia humilment offiren a V. Magestat los Capitols infra següents. Sup-
plican sia merce de aquella manar los prouehir y decretar, segons que en
cascu de aquells respectiuament se conte.

¶ Que lo Cancellor del regne sia persona constitu-
hida en dignitat ecclesiastica, y que hauent hi
natural qual convinga per al dit carrech, aquell
sia preferit al stranger.

Cap. I

PRIMERAMENT
Senyor, com per fur fet
per la Magestat del Em-
perador y Rey don Car-
los de gloriosa memoria,
en la present vila de Mon-
ço, en lo Any M. D.

XXXIII. Sia disposst, que no hauenthi Can-
celler en lo regne, lo tercer entre les jurisdic-

ctions Ecclesiastica y Real, fos lo Mestre de
Montesa, que es persona constituïda en dig-
nitat en dit regne de Valencia. Per hon tam-
be es just, e a raho conforme q̄ lo mateix Can-
celler sia persona principal per esser lo carrech
que te importat. ¶ Perço supliquen los dits
tres braços, sia merce de V. Magestat prouehir
que sia nomenat Cancellor en lo regne de
Valencia, pera les contencions de les jurisdic-
ctions, e que aquell sia persona constituïda
en dignitat Ecclesiastica en dit regne, e que sia
natural y resideïxca en aq̄ll. ¶ Plau a la Ma-
gestat, que lo Cancellor sia constituït en dig-
nitat, y q̄ entretant no cesse lo exercici del qui-
aral te, y q̄ dins de vn any manara la Magest.

A se execute

Furs y actes de cort fets y atorgats per

se execute lo atorgat en aquesta decretacio, y hauenthi natural qual conuinga, tendra consideracio a preferir lo al stranger. *Don Bernardus Vicecancell.*

¶ Que les declaracions dels arbitres, y en son cas del Cancellor, o tercer en les causes de contencions, de les dos jurisdiccions se facen conforme a justicia. Cap. II.

Tem senyor, com en lo breu de Papa Iulio tercer, se done certa forma al Archebisbe, al qual va dirigit, pera que cone ga si los casos en dit breu expressats son stats comesos per lo coronat, o no, e constantli legitimament sil te en son poder, hauer lo coronat comes algus dels casos en aqll expressats, lo remeta als officials reals, y si nol te nol repeteixca. Per hon los arbitres ne lo Cancellor declarant que en los casos del dit breu no valga la corona, se vsurpen la conexença del Archebisbe contra la forma del dit breu. ¶ Perço los dits tres braços suppliquen a V. Magestat, prouehexca y ordene que en la conexença de les cõtençions, ni los Arbitres ni lo Cancellor, o tercer en son cas pui xen declarar per virtut del dit breu de Papa Iulio tercer. ¶ Declaren los Arbitres y Cancellor conforme a justicia. *Don Bernardus Vicecancell.*

¶ Que en lo loch, en lo qual han de conuenir los arbitres y en les prouisions per aquells sabedors, se guarden los furs y lo acostumat. Cap. III.

Tem senyor, los dits tres braços suppliquen a V. Magestat, ordene y prouehexca q̄ los Arbitres no pui xen fer prouisions algunes en les causes deles contencions fora dela cõfraria de sent laume, q̄ es lo loch comu hon se hã de ajustar, si ja no tinguessen impediment de malaltia, lo qual se mane obseruar ab imposicio de penes, e que per V. Magestat sia prouehit que los dits Arbitres se hajẽ de ajustar dos dies cada semana de les tres a les cinch apres dinar: ço es en la ciutat de Valencia dins la dita confraria, y en les altres ciutats y viles reals, en los lochs hon han acostumat ajustar se: e que lo Arbitre quey sera en absencia del altre, pui xa prouehir de per si. E que les prouisions que axi fara, sien de tanta força, e valor cõ si fossen

fetes per los dos Arbitres. ¶ Ques guarden en aço los furs, y lo que ses acostumat. *Don Bernardus Vicecancell.*

¶ Que per les lettres responsiues de la cort secular per al jutge ecclesiastic, nos pugapendre salari algu. Cap. IIII.

Tem senyor, com los scriuans de la cort secular facen molt gran abus, parlant com se pertany a V. Magestat en cõposar als coronats fent los pagar vn ducat per les lettres respõsiues que fa lo jutge secular ales inhibitories del jutge ecclesiastic, detenint se de fer dites lettres fins q̄ lo coronat los pague dit ducat. ¶ Suppliquen perço los dits tres braços a V. Magestat, que per obuier a dits abusos, sia prouehit que los tals scriuans no pui xen pendre salari algu per les tals lettres responsiues, sots pena de inhabilitacio pera poder ser scriuans als qui tal faran, e sots la mateixa pena, sia manat per V. Magestat al aduocat fiscal, que responga a les lettres inhibitories del ecclesiastic dins lo tẽps del fur. ¶ Plau a sa magestat. *Don Bernardus Vicecancell.*

¶ Que los nuncios de la cort ecclesiastica, no sien maltraçtats, e del modo de la intima sabedora per aquells als officials reals deles lettres inhibitories repetitories, o altres qual seuol de la cort ecclesiastica. Cap. V

Tem senyor, com moltes vegades se haja seguit que per los officials reals de V. Magest. nos dona locha q̄ los nuncios de la cort ecclesiastica liberament los intimẽ les lettres inhibitories, e altres que han y tenen respecte ala jurisdicçio ecclesiastica, e algũes vegades aqlls son vltraçats, e tãbe encarcerats, e si noy entreue scriua de manament, no volen donar locha a la intima. ¶ Suppliquẽ perço los dits tres braços a V. Magest. sia manat als officials reals, q̄ no maltraçten en obra ni en paraula als dits nuncios de la jurisdicçio ecclesiastica sots pena de inhabilitacio de offici al jutge, axi dela real audiència cõ qual seuol altre official real q̄ lo cõtra ri fara, y encara sots pena de docẽts ducats de or aplicadors la mitat al hospiral general de Valencia, e l'altra mitat ala fabrica dla sglefia major d la ciutat, vila, o loch hõ se fermara la tal cõtençio, e q̄ sia prouehit q̄ de huy auãt, qual seuol nuncio

la S. C. R. M. del Rey don Phelip. Fol. ij.

ció de la cort ecclesiastica puixa intimidar les dites lletres sens esperar que alsisteixca scriua de manament en dita intima, e si trobara alguna difficultat en los dits jutges seculars, no volent mostrar-se, puixa dit nuncio intimidar a les portes de hon aquells estaran en presencia de dos testimonis, e la tal intima sia tan valida cõ si personalment fos feta. ¶ Mana la Magestat que los nuncis ecclesiastichs, no sien maltractats, y ques guarde lo fur del any mil cinch cents y deu, y en lo de mes tocant a les intimacions. ¶ Plau a la Magestat. *Don Bernardus Vicecancell.*

¶ Que en la tachacio de les despeses fetes contra los coronats dauant los officials reals sien seruats los furs.

Cap. VI.

Tem senyor, cõ per fur fet en lo any M. D. xxxiiij. que comença, per los fiscals, sia prouehit q̄ quant sera declarat algu alegrar se dela corona, les despeses fetes per los jutges seculars, sien tachades per lo jutge ecclesiastich: lo qual es verdaer jutge del coronat. La qual cosa no se obserua, ans lo jutge secular les fa pagar, e lo arbitre de la jurisdicció real no vol donar son vot, sens que les tals despeses sien primer pagades, lo que es en gran derogacio dela jurisdicció ecclesiastica. ¶ Supliquen perço los tres braços a V. Magestat, sia la merce prouehit que lo dit fur sia obseruat a la letra, e que en ninguna manera dites despeses se hajen de pagar, sino essent tachades per lo jutge ecclesiastich, e que perço no se haja de detenir la expedicio de la causa de contencio. ¶ Ques guarden los furs. *Don Bernardus Vicecancell.*

¶ Ques guarden los furs en lo que disponen lo ques deu fer apres que lo jutge ecclesiastich ha inhibit al jutge secular per rabo de algu que pretenga ser coronat.

Cap. VII.

Tem senyor, com se faça vn gran abus per los vostres officials reals, parlant com se pertany a V. Magestat en gran menys preu, e vilipendi dela jurisdicció ecclesiastica, e de ses censures: ço es, que apres de hauerlos intimat les lletres inhibitories publicament enanten contra los coronats, cloentlos los processos, y exe-

cutant en aquells sentencies de mort. ¶ Supliquen perço los dits tres braços a V. Magestat, sia prouehit en aquest cap, sia guardada la concordia de la reyna dona Elionor, e los furs prohibints q̄ lo jutge secular no puixa enantar ne passar auant contra lo coronat, apres que li seran estades intimades les lletres inhibitories, e aço encara ques pretēga notorietat per los officials reals, puix sobre dit cas de notorietat tã be se ha de ferma contencio conforme al fur del any M. D. X. del alt Rey don Ferrando, e que los jutges qui lo contrari faran, tinguen pena de priuacio de officis, e inhabilitacio pera tenirlos, e de docents ducats applicadors la mitat al hospital general, e l'altra mitat a la fabrica de la sglefia major de la ciutat, vila, o loch, hon sera fermada la contencio. ¶ Ques guarden los furs. *Don Bernardus Vicecancell.*

¶ Que ningun official Real puixa traure, ni posar en preso alguna fora de la diocesi de Valencia, al que tendra pres en son poder, y fermara de dret en poder de la cort ecclesiastica.

Cap. VIII.

Tem senyor, los dits tres braços suppliquen a V. Magestat mane prouehit que quant algũ Coronat estant pres en poder del jutge secular fermara de dret en poder del jutge ecclesiastich, y seran intimades les lletres inhibitories, los jutges seculars no puixen traure al tal coronat, apres q̄ haura fermat de dret a ninguna preso fora de la diocesi de Valencia, sots pena de priuacio de officis, e inhabilitacio pera tenirlo, e de docents ducats, applicadors, com es dit, en lo precedent capitol. ¶ Plau a la Magestat. *Don Bernardus Vicecancell.*

¶ Que lo temps presfingit als arbitres, y en son cas al Cancellier, o tercer pera declarar en les causes de contencions, puixa esser prorrogat de voluntat y comu consentiment de les dos jurisdiccions.

Cap. IX.

Tem senyor, los dits tres braços suppliquen a V. Magestat mane prouehit, e ordenar ab lo present fur, que jat sia lo s arbitres de les jurisdiccions tinguen temps presfingit per fur, pera declarar sobre les cõtencions, no res menys

A ij tostemps

Furs y actes de cort fets y atorgats per

rostemps que les jurisdiccions ecclesiastica y secular voldran porrogar lo dit terme per algus respectes a elles ben vists lo puixen porrogar, sens prouissio ne consulta dels arbitres. E que aximateix puixen cōcordantment les dites jurisdiccions porrogar lo terme que te lo Canceller pera declarar: encara que los arbitres hagen discordat, o que per no hauer declarat dits arbitres dins lo temps fos deuoluta la declaracio al dit Canceller. ¶ Plau a la Magestat. *Don Bernardus Vicecancell.*

¶ *Ques guarden los furs que disponen que los aduocats del Reuerendissimo Archebisbe de Valencia no sien maltractats.*

Cap. X.

Tē senyor los dits tres braços supliquen a V. Magestat, sia la merce prouehir q̄ los furs disponents que los aduocats del Reuerendissimo Archebisbe de Valencia, per aconsellar sobre les coses de la defensio de la jurisdicció ecclesiastica no puixen esser molestats per los oficials reals, sien, seruats ad vnguem, e que nos puixē entrometre de aquells, ni en persones, ni en bens, e que los dits furs seltenguen als aduocats del capitol de la Seu de Valencia, e dels altres capitols de les sglesies del regne. ¶ Plau a la Magestat, que los dits aduocats no sien maltractats, y que en aço se guarde lo fur, en lo de mes no te loch lo ques supplica. *Don Bernardus Vicecancell.*

¶ *Ques guarden los furs que parlen de la consolidacio de la senyoria vtil ab la directa per crim de heretgia, lesa Magest. o altres.*

Cap. XI.

Tem senyor los dits tres braços supliquen a V. Magest. sia la merce prouehir y manar que los furs disponents q̄ la vtil senyoria de qualseuol casa, terra, o heretat, o altres bens sehents en cas de confiscacio per raho de crim de lesa Magest. heretgia, o altres, sia consolidada ab la directa, sien inuiolablement obseruats y guardats, e que per major fermetat de aquells, mane V. Magestat donar orde, e obra ab tot effecte, que lo Reuerendissimo Inquisidor general, e Comissari apostolich ferme en los dits furs segons fonch publicat en los anys

M. D. XLvij. e M. D. Lij. e per V. Magestat atorgar. Lo qual no ha tengut effecte, e q̄ per ço sia merce de V. Magestat, manar obtenir dita cōfirmacio ans del dia del Solio deles presents corts, e q̄ per major corroboracio de dits furs, sia seruit V. Magest. obtenir la mateixa confirmacio de la Sanctedat. ¶ Ques guarden los furs, y en lo de mes la Magest. ho tractara ab lo Inquisidor major, y manara despachar los rescaptos necessaris. *Don Bernardus Vicecancell.*

¶ *Que sien seruats los furs en respecte de la facultat que tenen los senyors directes pera delegar jutges en les causes dels bens censits, etiam que aquells sien confiscats per crims de heretgia, lesa Magest. o altres.*

Cap. XII.

Tem senyor, los dits tres braços supliquen a Vost. Magestat ordene, e prouehexca que los senyors directes dels bens que son estats ja confiscats per raho de crim de lesa Magestat, o de heretgia, y altres, puixen delegar jutge conforme a fur, sens esser obligats de fundar juhi dauant de ningū official del sanct offici, e que los oficials, e qualseuol altres familiars del sanct offici que possehirā bens que sien censits, sien obligats a fundar juhi dauant los jutges delegats, o delegadors per los senyors directes. ¶ Ques guarden los furs, y la Magestat tractara ab lo Inquisidor major, pera q̄ aço axi se effectue, y en lo darrer ques guarde lo fur. *Don Bernardus Vicecancell.*

¶ *Ques guarden los furs que parlen de la immunitat de la Sglesia.*

Cap. XIII.

Tem senyor, los dits tres braços supliquen a V. Magestat, prouehexca que la immunitat de la Seu de Valencia, e del monestir de sent Vicent martyr conforme al fur, e de la sglesia major de totes les ciutats, viles y lochs del regne de Valencia, sia obseruada, e guardada, etia per los Reuerents Inquisidors, segōs los altres oficials son tenguts y obligats de guardarla, exceptat tant solament en casos de heretgia, e coses tocants a la nostra sancta fe catholica. ¶ Ques guarden los furs, y la Magestat procurara ab lo Inquisidor major que axis faça. *Don Bernardus Vicecancell.*

¶ Del

la S. C. R. M. del Rey don Phelip. Fol. iij.

Del orde y altres coses cōcernents la instrucció dels nouament conuertits del regne de València.

Cap. XIII.

Tem senyor ja sia los Moriscos y nouament cōuertits del vostre regne de València, haja algũs anys q̄ per la gracia de nostre Senyor Deu son estats batejats: empero per no esser estats aquells plenamēt instruhits en la nostra sancta fe catholica, estan algũ tant nous en aq̄lla, sia cosa cōuenient y necessaria q̄ ja que son batejats vixquen com a Chrestians, per al qual effecte es necessari que dits Moriscos sien be y diligentment instruhits y edificats en tot lo que toca a la religio Chrestiana, per que prechint dita instrucció, poran esser mes constrets a que vixquen com a Chrestians, lo que ara bonament nos poria fer, no hauent se feta dita instrucció com conuenia. ¶ Perço los dits tres braços suppliquen a V. Magestat sia la merce manar donar orde ab promptitut que los dits Moriscos, e nouament conuertits sien ab tot effecte instruhits y ensenyats del q̄ deuē fer, y guardar ans de esser castigats: y que dita instrucció se faça per lo ordinari, e propri prelat, e pastor: al qual directament toca hui sguarda, e per al degut orde de aquella los dits tres braços suppliquen a V. Magestat los capitols següents. ¶ Sa Magestat donara orde al Archebisbe, y als de mes ordinari, pera q̄ sien instruhits y ensenyats en lo q̄ deuē fer y guardar. *Don Bernardus Vicecancell.*

Cap. XV.

Primerament senyor com en les noues esglesies dels lochs dels Moriscos hi haja grã falta de Rectors idoneos de bona vida y exēple per esser stades dotades les dites esglesies de molta pau

pertat, e miseria, ab la qual dotacio los Rectors que fins a huy son estats, no se han pogut sustentat sino persones de poca qualitat, e insuficients. ¶ Perço los dits tres braços suppliquen a V. Magestat, mane donar orde q̄ ab tota breuetat y diligencia lo archebisbe de València, y los altres ordinari en ses diocesis del regne, respectiuament entenguen juntament ab algũ altra persona constituida en dignitat ecclesiastica nomenadora per V. Magestat en la reformacio, e visita dels dits Rectors: los quals tinguen bastant poder del summo Pontifice y de

V. Magestat pera visitar les dites Rectories, e augmentar la dotacio de aquelles. E que Vost. Magestat mane scriure al dit Archebisbe, e ordinaris de les diocesis del regne, q̄ tinguen sollicitut en posar en les dites noues esglesies rectors idoneos, habils, e de bona vida y exemple. E q̄ peral augment de dites rectories V. Magestat sia seruit senyalar fins en suma de tres milia liures de pensio sobre lo Archebisbat de València, Bisbat de Carthagená, Bisbat de Tortosa y de Segorb, pera quāt vaguē respectiuamēt: ço es, que sobre lo Archebisbat de València se prenga, e impose tãta pensio al respecte de dites tres milia liures, quanta sera menester pera la dotacio de les Rectories de les esglesies dels Moriscos que estan en lo dit archebisbat. E lo mateix se faça en los altres bisbats de Carthagená, Tortosa y Segorb, pera dotacio de les noues Rectories de ses diocesis. La qual reparticio se faça per lo Archebisbe de València, e Bisbes respectiuament, e per lo Comissari nomenador per V. Magestat. ¶ Plau a sa Magest. en la quãtitat y forma que apres se manara donar. *Don Bernardus Vicecancell. Cap. XVI.*

Tem senyor suppliquē a V. Magestat los dits tres braços, mane scriure y encarregar al Archebisbe de València, y als altres ordinari en ses diocesis del dit regne, als quals se comet dita instrucció, pera que aquella se faça per lo millor orde que adaq̄lls parexera, e ben vist sera, axi en fer los preycar la fe de Iesuchrist, cō tot lo de mes que cōuindra, pera q̄ dita instrucció faça fruyt, y tinga son degut effecte. ¶ Sa Magestat tindra mirament en prouehir lo ques supplica cō conue. *Don Bernardus Vicecancell.*

Cap. XVII.

Tem senyor, suppliquē los tres braços a V. Magestat, mane scriure y encarregar als dits Archebisbe de València, e ordinari de les diocesis del dit regne, pera q̄ tinguen molt grã mirament en donar orde ques visiten les dites noues esglesies dels dits nouament conuertits, y si los Rectors fan lo que deuē, e son obligats de fer en lurs Rectories. ¶ Plau a sa Magestat. *Don Bernardus Vicecancell. Cap. XVIII.*

Tē senyor los dits tres braços suppliquen a V. Magest. mane scriure a sa Sanctedat, pera que concedeixca y otorgue q̄ los Rectors destes noues esglesies dels Moriscos del regne, estiguē ad nutū del Arche-

A iij bisbe